

Kā rīkoties, ja ES fondu projektā ir dīkstāve?

Publicēts: 03.04.2020.

Finansējuma saņēmējam pēc iespējas jānodrošina projekta darbību īstenošana, kur iespējams, - arī attālināti. Ja objektīvu iemeslu dēļ tas nav iespējams un darbinieks nevar pildīt savus pienākumus valstī noteiktās ārkārtas situācijas un ar to saistīto ierobežojumu dēļ, ES fondu projektā var tikt konstatēta dīkstāve

Par DĪKSTĀVI [Darba likuma](#) izpratnē uzskatāma tāda situācija, kad darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības. Dīkstāve ir tad, kad darba devējs nedod darbiniekam darbu jeb nedod iespēju strādāt. Plašāks skaidrojums – [LV portāla publikācijā](#).

! Dīkstāve nevar attiekties uz vienu darba daļu (piemēram, ikdienas uzņēmuma saimnieciskajā darbā darbinieks nestrādā un saņem valsts dīkstāves kompensāciju, savukārt uzņēmuma veiktajā ES fondu projekta pētījumā piedalās un pretendē uz atlīdzību no ES fondu finansējuma).

ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS PROJEKTĀ*

Ja darbinieks ir dīkstāvē, atlīdzību projekta personālam var turpināt izmaksāt no ES fondu projekta finansējuma, pamatojoties uz [Darba likuma](#) 74.panta otro daļu, esošā projekta budžeta ietvaros.

Par attiecināmām atzīstamas atlīdzības izmaksas projekta personālam, kas piesaistīts uz darba līguma vai rīkojuma pamata, ja darbinieks ir dīkstāvē atceltu vai pārceļtu projekta darbību dēļ. Tas attiecas gan uz finansējuma saņēmēju, gan sadarbības partneru projekta vadības un īstenošanas personālu.

Uzmanību! Personālā netiek ietverti speciālisti/ eksperti, ar kuriem noslēgts uzņēmuma līgums, jo tas klasificējams kā pakalpojuma (iepirkuma) līgums.

Dalļaika noslodzes gadījumā saglabā līdzšinējo proporciju vai arī finansējuma saņēmējs var norīkot darbinieku atpakaļ pilnā slodzē uz pamatdarbību (turpinot atlīdzību maksāt pilnā apmērā no sava pamatbudžeta), atkarībā no konkrētā gadījuma specifikas.

Dīkstāves gadījumā finansējuma saņēmējam saskaņā ar [Darba likuma](#) 57.panta pirmo daļu ir tiesības norīkot projekta darbinieku darba līgumā neparedzēta darba veikšanai ne ilgāk kā uz diviem mēnešiem, tomēr tam jābūt saistītam ar konkrētā projekta īstenošanu. Ja projekta darbinieku paredzēts norīkot finansējuma saņēmēja pamatdarbības funkciju izpildei, tad atlīdzība būtu sedzama no finansējuma saņēmēja pamatdarbības budžeta.

! Šis skaidrojums par atlīdzības izmaksu projekta personālam no ES fondu projekta finansējuma galvenokārt attiecas uz finansējuma saņēmējiem un sadarbības partneriem, kas ir valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības un atvasinātas publiskas personas.

ATLĪDZĪBAS IZMAKSU ATTIECINĀMĪBA PROJEKTOS, KURU ĪSTENOŠANA UZ LAIKU IR APTURĒTA: Eiropas

Komisijas skaidrojums

Saskaņā ar [Regulas Nr.1303/2013 65.panta 1.punktu](#) izdevumu attiecināmību nosaka, pamatojoties uz dalībvalsts nacionālo regulējumu, izņemot gadījumus, kad paredzēti īpaši noteikumi šajā regulā vai konkrētu fondu noteikumos. Dalībvalstīm ir pietiekama rīcības brīvība, definējot projektu attiecināmās izmaksas. Nacionālajiem izmaksu attiecināmības noteikumiem jāatbilst noteikumiem, kas definēti ES līmenī (vispārējā fondu regulā un Eiropas Sociālā fonda (ESF) regulā).

Ņemot vērā minēto, bezdarbnieka pabalstu vai sociālo pabalstu attiecināmība periodā, kad projektu īstenošana ir apturēta, jānosaka nacionālajos attiecināmības noteikumos. Ja šīs izmaksas finansējuma saņēmējam rada izdevumus (finansiālo slogu) un tās nevar atgūt vai kompensēt, tad dalībvalsts var noteikt šīs izmaksas kā attiecināmas savos nacionālajos noteikumos. Šīs izmaksas var būt attiecināmas saskaņā ar [ESF regulas Nr.1304/2013](#) 3.panta 1.punkta b) iv) apakšpunktā minēto atbalsta jomu "piekļuves uzlabošana cenās ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem", ņemot vērā, ka projektu īstenošana ir apturēta ar mērķi aizkavēt vīrusa izplatīšanos un tādējādi garantēt, ka joprojām tiek nodrošināta piekļuve veselības aprūpes sistēmai. Ja dalībvalstis vēlas šīs izmaksas attiecināt saskaņā ar citām ieguldījumu prioritātēm, tad tām tas ir jānosaka savos nacionālajos noteikumos.

Projektos, kur parasti tiek maksāts atbilstoši faktiski sasniegtajām vienībām (piemēram, par apmācību stundu skaitu), ja apmācības nav notikušas un līguma nosacījumi neparedz pārbaudīt reālās izmaksas (piemēram, algas), būtu jādefinē un jāatbalsta jauns projekts (jo pašreizējais neļauj noteikt reālās izmaksas), lai laika periodā, kamēr projekta īstenošana ir apturēta, varētu atlīdzināt finansējuma saņēmējam radušos izdevumus.

Piemērs:

<i>Pirmā daļa</i>
<i>Otrā daļa - ierobežojumi</i>
<i>Trešā daļa – izeja no krīzes</i>
<i>Projekts 1: Līgums ar finansējuma saņēmēju</i>
<i>Projekts 2: grants (Līgums apturēts)</i>
<i>Projekts 1 turpinās: Līgums ar finansējuma saņēmēju</i>
<i>Tiek maksāts atbilstoši faktiski sasniegtajām vienībām</i>
<i>Tiek atlīdzinātas reālās izmaksas, kamēr līgums ir apturēts</i>
<i>Tiek maksāts atbilstoši faktiski sasniegtajām vienībām</i>

DĪKSTĀVES PABALSTI

Privātās juridiskās personas (komersanti - SIA, AS, IU, un nevalstiskās organizācijas - biedrības, nodibinājumi) var pretendēt uz valsts izmaksāto dīkstāves pabalstu.

To paredz 26.03.2020. [Ministru kabineta noteikumi Nr.165](#) "Noteikumi par Covid-19 izraisītās krīzes skartiem darba devējiem, kuri kvalificējas dīkstāves pabalstam un nokavēto nodokļu maksājumu samaksas sadalei termiņos vai atlikšanai uz laiku līdz trim gadiem".

Ja privātās juridiskās personas saņem valsts dīkstāves pabalstu, atlīdzība no ES fondu projekta līdzekļiem nav attiecināma.

! Lai nepieļautu dubultā finansējuma risku, jāpārlicinās, ka darbinieks, kura atlīdzība par minēto laika periodu attiecināta no projekta finansējuma, vienlaikus nav saņēmis arī dīkstāves pabalstu. Informācija par darba devējiem, kuru darbinieki saņēmuši dīkstāves pabalstu, pieejama [Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļvietnē](#).

* Finanšu ministrijas "[Informatīvais ziņojums](#)" par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ikmēneša progresu un projektu izdevumu attiecināmību nepārvaramas varas gadījumā Covid-19 ietekmē", izskatīts Ministru kabineta 31.03.2020. sēdē

<https://www.cfla.gov.lv/lv/jaunums/ka-rikoties-ja-es-fondu-projekta-ir-dikstave>